
Ministerstwo Gospodarki
DEPARTAMENT ANALIZ I PROGNOZ

Warszawa, 7 września 2011 r.

Misją Ministerstwa Gospodarki jest stworzenie najlepszych w Europie warunków prowadzenia działalności gospodarczej

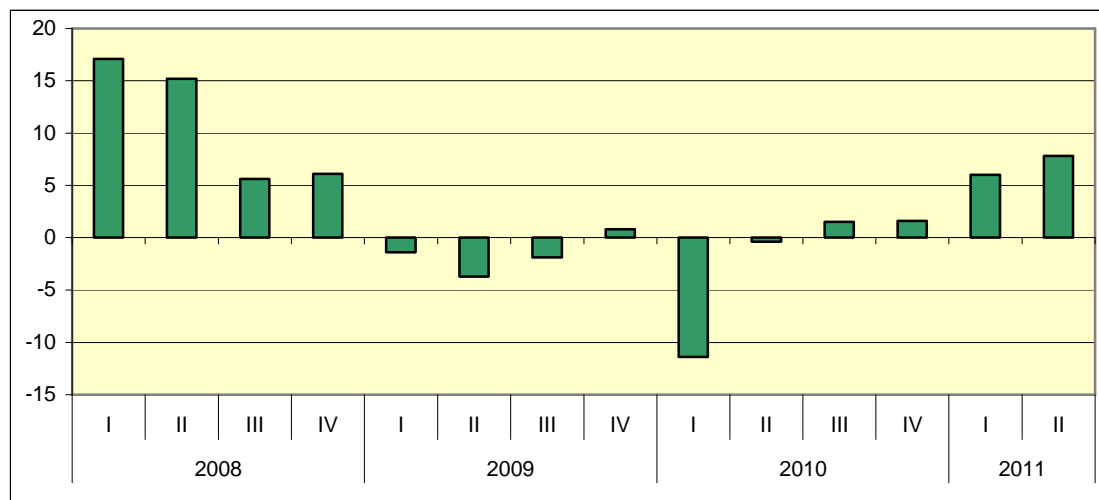
Informacja
na temat nakładów inwestycyjnych w I półroczu 2011 roku

1. Nakłady brutto na środki trwałe

Jeszcze w I półroczu 2008 roku notowano dynamiczny wzrost nakładów brutto na środki trwałe. Tempo ich wzrostu przekraczało 15%. W III oraz IV kwartale 2008 roku odnotowano wyraźne spowolnienie, a następnie w kolejnych kwartałach bezwzględne spadki nakładów. Spadkowa tendencja (z wyjątkiem IV kwartału 2009 roku) występowała do II kwartału 2010 roku. Poczynając od III kwartału 2010 roku następuje powolny wzrost nakładów. W I kwartale 2011 roku wzrosły one o 6,0% a w kolejnym kwartale tempo ich wzrostu przyspieszyło do 7,8%.

W skali I półrocza 2010 roku nakłady brutto na środki trwałe wzrosły o 7,1% wobec spadku o 5,0% przed rokiem i 2,8% przed dwoma laty. Jednak w porównaniu z I półroczem 2008 roku nakłady wciąż były niższe o 1,1%.

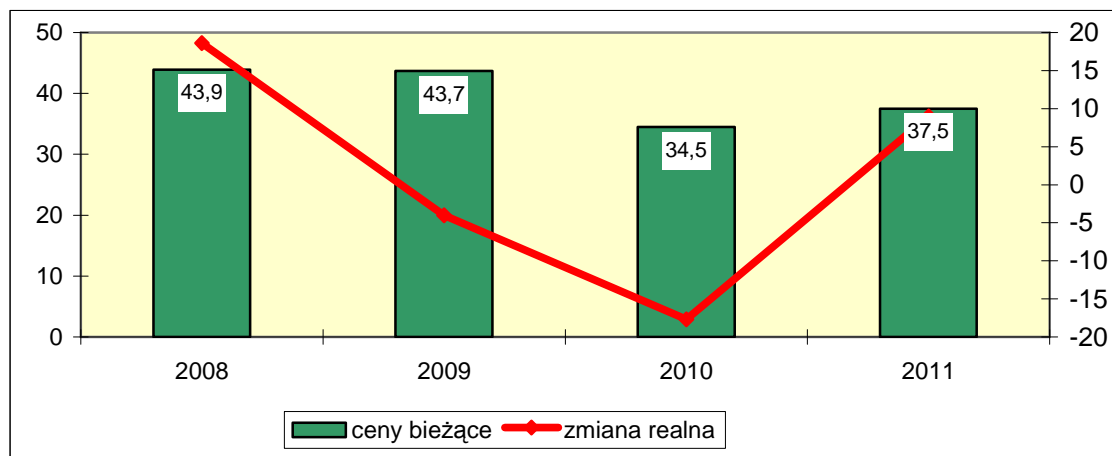
Kwartalne zmiany nakładów brutto na środki trwałe

2. Nakłady inwestycyjne podmiotów gospodarczych¹

Poczynając od II półrocza roku 2008 nastąpiło znaczące spowolnienie, a następnie ograniczenie działalności inwestycyjnej przedsiębiorstw. W I półroczu 2009 roku nakłady podmiotów gospodarczych w cenach stałych spadły o 4,0%, a w I półroczu 2010 roku tempo spadku przyspieszyło aż do 17,7%. Widoczna poprawa nastąpiła dopiero w I półroczu 2011 roku, kiedy to odnotowano wzrost nakładów o 9,0%. W porównaniu z I półroczem 2008 roku nakłady były jednak niższe o 13,9%.

Nakłady inwestycyjne w I półroczu lat 2008-2011 (lewa oś - mld zł, ceny bieżące) oraz ich zmiany realne (prawa oś - %)

Poniesione w I półroczu 2011 roku nakłady inwestycyjne wyniosły 37,5 mld zł i w cenach bieżących wzrosły o 8,7%². W strukturze technicznej nakładów dominowały nakłady na maszyny i urządzenia z udziałem 48,4% (48,0% przed rokiem) oraz na budynki i budowle 37,6% (38,8% przed rokiem). Nakłady na środki transportu stanowiły 12,7% wobec 11,9% przed rokiem.

Wzrost nakładów nastąpił w obu sektorach własnościowych oraz we wszystkich grupach wielkości przedsiębiorstw. W sektorze prywatnym inwestycje wzrosły o 11,8%, a w publicznym o 1,8%. Udział sektora prywatnego w nakładach stanowił 71,1%. W podmiotach o liczbie pracujących 50-249 osób inwestycje wzrosły o 9,6% (udział w nakładach 23,7%), w podmiotach o liczbie pracujących 250-1000 osób o 17,6% (udział 29,3%), a w podmiotach największych (pow. 1000 osób) o 3,5% (udział 47,0%).

Nakłady zwiększyły się w pięciu spośród siedmiu analizowanych sekcji gospodarki (przed rokiem inwestycje wzrosły tylko w jednej sekcji). Najwyższy wzrost odnotowano w budownictwie o prawie 47% (przed rokiem spadek o ok. 40%), w transporcie i gospodarce magazynowej o prawie 35% (przed rokiem spadek o ok. 5%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę o prawie 28% (nakłady ubiegłoroczne były równe poniesionym w 2009 roku). Spadek inwestycji odnotowano w dostawach wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami o 40% (w ubiegłym roku w sekcji tej, jako jedynej nastąpił wzrost nakładów o ok. 7%) oraz w handlu i naprawach o prawie 10% (przed rokiem spadek o ok. 25%).

¹ Dotyczy podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

² W dalszej części opracowania wskaźniki struktury i dynamiki liczone są z cen bieżących.

Spośród 22 badanych działów przemysłu przetwórczego wzrost inwestycji odnotowano w czternastu, a spadek w ośmiu działach (przed rokiem jedynie w produkcji wyrobów tekstylnych inwestycje zwiększyły się). W największym stopniu inwestycje wzrosły w produkcji wyrobów tytoniowych (o ponad 65%). Ponad 50% wzrostu odnotowano w produkcji napojów oraz produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych, a ponad 40% w produkcji pojazdów samochodowych. Najgłębszy spadek nastąpił w produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o ponad 50%) oraz w produkcji skór i wyrobów skórzanych (o ponad 20%).

Nakłady inwestycyjne w sekcjach oraz ich dynamika i struktura w I półroczu 2010 i 2011 roku

	Nakłady (mln zł)		Dynamika (%)		Struktura (%)	
	2010	2011	2010/2009	2011/2010	2010	2011
Ogółem	34 453	37 467	79,0	108,7	100,0	100,0
B	2 027	2 162	80,3	106,7	5,9	5,8
C	11 560	12 432	66,3	107,5	33,6	33,2
D	4 842	6 190	100,0	127,8	14,1	16,5
E	2 519	1 511	107,3	60,0	7,3	4,0
F	912	1 338	60,2	146,7	2,6	3,6
G	4 020	3 632	75,6	90,3	11,7	9,7
H	2 676	3 607	94,7	134,8	7,8	9,6

B - górnictwo i wydobywanie,

C - przetwórstwo przemysłowe,

D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę,

E - dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja,

F - budownictwo,

G - handel i naprawy,

H - transport i gospodarka magazynowa.

3. Inwestycje rozpoczęte

W I półroczu 2011 roku rozpoczęto ponad 77 tys. nowych zadań inwestycyjnych, o 7,2% więcej niż przed rokiem. Wartość kosztorysowa tych zadań zamknęła się kwotą 23,7 mld zł, niższą o 4,0%. Na modernizację istniejących środków trwałych przypadało 40,4% wartości kosztorysowej (przed rokiem 19,5%).

Spośród siedmiu badanych sekcji wzrost wartości kosztorysowej odnotowano w trzech: transporcie i gospodarce magazynowej (ponad 4,5-krotny), przemyśle przetwórczym (o ponad 50%) oraz w handlu i naprawach (o ponad 13%). Duże spadki nastąpiły natomiast w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o ponad 50%), w budownictwie (prawie o 40%) oraz w dostawach wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami (prawie o 30%).

4. Potencjalne możliwości samofinansowania inwestycji

Tempo wzrostu nadwyżki inwestycyjnej³ było w I półroczu 2011 roku szybsze od tempa wzrostu nakładów inwestycyjnych, co skutkowało zwiększeniem potencjalnych możliwości samofinansowania inwestycji. Relacja nadwyżki inwestycyjnej do poniesionych nakładów wzrosła z 2,50 do 2,67, głównie ze względu na relatywnie wysoki przyrost zysku netto. Uzyskaną nadwyżką inwestycyjną można by sfinansować w I półroczu 2011 roku ponad 2,5-krotnie wyższe nakłady inwestycyjne od poniesionych faktycznie.

Niezależnie od zaprezentowanego wyżej rachunku, w dyspozycji przedsiębiorców pozostają znaczne i sukcesywnie wzrastające środki finansowe (inwestycje krótkoterminowe). Na koniec I półrocza środki te przekraczały 178 mld zł i były o ponad 8% wyższe niż rok wcześniej. Relacja tych środków do poniesionych w I półroczu 2011 roku nakładów stanowiła, podobnie jak przed rokiem ponad 4,7. Środki te umożliwiłyby sfinansowanie w I półroczu 2011 roku prawie pięciokrotnie wyższych nakładów od poniesionych faktycznie.

Potencjalne możliwości samofinansowania inwestycji nadwyżką inwestycyjną lub środkami finansowymi będącymi w dyspozycji przedsiębiorców

L. p.	Treść	I półrocze 2010	I półrocze 2011	Dynamika (4 : 3)
		w mln zł	w mln zł	w %
1	2	3	4	5
1	Wynik netto (3-2)	41 809	56 156	134,3
2	Strata netto	11 113	8 965	80,7
3	Zysk netto	52 922	65 121	123,1
4	Amortyzacja	33 300	35 000	105,1
5	Nadwyżka inwestycyjna (3 + 4)	86 222	100 121	116,1
6	Nakłady inwestycyjne	34 453	37 467	108,7
7	Relacja (5 : 6)	2,50	2,67	x
8	Inwestycje krótkoterminowe	164 420	178 123	108,3
9	Relacja (8 : 6)	4,77	4,75	x

*
* *

W porównaniu z I półroczem 2010 roku nastąpiło istotne przyspieszenie dynamiki nakładów brutto na środki trwałe oraz w szczególności nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw. Relatywnie wysoka dynamika wynikała jednak ze stosunkowo niskiej bazy odniesienia. Nakłady poniesione w I półroczu 2011 roku były niższe od inwestycji zrealizowanych w I półroczu 2008 roku.

Przedsiębiorcy mają duże możliwości samofinansowania inwestycji, a problemem pozostaje zwiększenie ich skłonności do inwestowania. Czynnikiem skłaniającym przedsiębiorców do ostrożności w podejmowaniu inwestycji jest niepewność związana z oceną przyszłej sytuacji przedsiębiorstwa. Oceny dotyczące kształtowania się koniunktury gospodarczej w najbliższych kwartałach są niejednoznaczne, a zestaw ryzyk dla perspektyw rozwoju gospodarki światowej wciąż znaczący.

³ Nadwyżka inwestycyjna jest sumą zysku netto i amortyzacji